№ 195. Piątek 26. Sierpnia 1864. Rok wydania 54.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

Gmina *Rzepniów* w obwodzie złoczowskim obowiązała się dla systemizowania szkoły parafialnej płacić każdoczesnemu nauczycielowi rocznie 117 złr. gotówką, dodając mu w naturaliach 16 mierzyc i $2^1/_2$ ósmych części mierzycy zboża, złożonego z żyta, hreczki i jęczmienia, istniejący już budynek szkolny utrzymywać zawsze w dobrym stanie, zaopatrywać go w potrzebne porządki szkolne i środki naukowe, pełnić potrzebne przy szkole usługi, a nakoniec potrzebne na opał szkoły drzewo, którego dostarcza teraz bezpłatnie właściciel wsi W. Zygmunt Herman, przystawiać własnym kosztem do szkoły. Jeźliby zaś na przyszłość ustało bezpłatne dostarczanie drzewa ze strony właściciela wsi, obowiązała się gmina kupować z własnych funduszów potrzebne na opał szkoły drzewo.

Okazaną temi ofiarami pożyteczną dla ogółu dążność ku poparciu oświaty ludu wiejskiego, podaje c. k. Namiestnictwo z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Lwów, 11. sierpnia 1864.

Część nieurzędowa.

Lwów, *26. sierpnia.*

Program podróży Jego Mości Króla pruskiego ma być podług doniesienia *Jener. Kor.* następujący: Odjazd z Penzingu nastąpić miał dnia 25. b. m. z rana o godzinie 8., i Jego Mość Król uda się najprzód znowu do Ischlu dla odwiedzenia Ich cesarzew. Mości Arcyksiecia Franciszka Karola i Arcyksiężny Zofii. W piątek odjeżdża Król z Ischlu i przenocuje zapewnie w Salcburgu. Podróż z Salcburga do Baden-Baden ma się odbywać na Passau, Norymberg i Sztuttgardę, a pobyt Jego Mości Króla w Baden-Baden potrwa, jak słychać, aż do 9. września.

Bote für Tirol donosi pod dniem 22. b. m., że podług wiarogodnych wiadomości udało się władzom tyrolskim wykryć plan włoskiej partyi rewolucyjnej, ażeby w ostatnich dniach b. m. wywołać przez ochotników powstanie w południowym Tyrolu. Aresztowano przeszło 20 przywódzców i uczestników spisku i oddano ich w ręce sprawiedliwości.

Dresdner Journal zawiera następujące sprostowanie: „Po dziennikach obiega teraz wieść, jakoby obsadzenie Lauenburga przez związkowe wojsko exekucyjne stało się przyczyną zatargów między Hanowerem i Saxonią, i że z tego powodu nadeszła do Drezna nota hanowerska z zażaleniem. Jesteśmy w możności zapewnić, że we względzie tego wypadku w Lauenburgu nie nadeszła tu ani nota, ani jakiekolwiekbądź oświadczenie kr. hanowerskiego rządu."

Cesarz Napoleon w dniu 23. sierpnia jeszcze był do Chalonu nie wyjechał; wyjazd jego oznaczony być ma na dzień 25go b. m.

Król bawarski wezwał ministeryum, ażeby wypracowało gruntowne sprawozdanie względem skrócenia periody finansowej w Bawaryi. Król skłoniłby się do odpowiedniej temu celowi reformy zasadniczej.

Sejm saski w dniu 23. sierpnia zamknięty został. Mowa królewska wspomina o pomyślnym stanie finansów, kładzie nacisk na przyjście do skutku nowego związku cłowego zapewniającego przyszłość handlową Saxonii, wyraża nadzieję, iż sprawa szlezwicko-holsztyńska wkrótce załatwioną będzie w duchu życzeń narodu niemieckiego, i w końcu żałuje, iż wojskom saskim odjętą była sposobność wzięcia udziału w czynach wojennych. Wszakże wojskom tym każdy przyznać musi sławę niezachwianej karności i sumiennego pełnienia obowiązków w trudnych nawet stosunkach, które to przymioty równie jak waleczność na polu bitwy, prawdziwą są zaletą dobrego żołnierza. Świadectwo to Król chętnie daje zacnej armii swej.

Z Kopenhagi donoszą, że deputacya z Koldyngi doręczyła Królowi adres z prośbą, ażeby przy oznaczeniu linii granicznej między Jutlandyą i Szleswikiem miano na względzie interes tego miasta, a mianowicie, ażeby nieprzecinano naturalnego okręgu jego, gdyż przezto zostałoby miasto narażone na zubożenie.

Monarchia Austryacka.

Lwów, 25go sierpnia. *(Obchód urodzin Najjaśn. Pana na prowincyi.)* Z nadzwyczajną świetnością obchodziło tę uroczystość urodzin Jego c. k. Apostolskiej Mości obwodowe miasto Złoczów. Po solennem nabożeństwie w kościołach parafialnych obudwu obrządków, gdzie były obecne wszystkie miejscowe władze cywilne i wojskowe i licznie zgromadzona ludność miasta i z okolicznych wsi zasełała gorące modły za pomyślność Monarchy, obdzielono w gmachu c. k. władzy obwodowej 6 inwalidów z kampanii r. 1848 każdego kwotą 25 złr. 20 c. w. a. ze złoczowskiego funduszu inwalidów, a w c. k. urzędzie powiatowym rozdawano nagrody pieniężne dobrym i wiernym sługom. W południe przygrywała muzyka hymn ludu, a w ciągu tego obnosiła ludność izraelicka portret Najjaśn. Pana po ulicach miasta śród hucznych okrzyków radości. Zaś po południu urządzono na wyspie „Kępie" pod zamkiem festyn ludu, który połączony z rozmaitemi zabawami, jako to wspinanie się na słupy po nagrodę, wyścigi konne włościan, puszczanie balonu i ogni sztucznych, przeciągnął się aż do późnej nocy śród nieopisanej radości uczestników.

Z niemniejszą świetnością obchodzono uroczysty ten dzień w Brodach. Po solennem nabożeństwie w kościołach parafialnych obudwu obrządków i w świątyni izraelickiej, na których znajdował się oprócz miejscowych władz cywilnych i wojskowych, reprezentacyi miasta i licznie zgromadzonego ludu także tamtejszy ces. ros. konzul, radzca nadworny Eberhardt, i którym wtorowały liczne salwy z moździerzy, uraczyli tamtejsi właściciele browaru i gorzelni pp. Salamon i Marek Kapelusch tamtejszą załogę wojskową 22 garncami wódki i 7 wiadrami piwa, a tamtejszy adwokat krajowy p. Jerzy Kukucz 6 beczkami piwa. Wieczorem była iluminacya i spalono ognie sztuczne, które ofiarowała gmina, a dyrekcya tamtejszego teatru niemieckiego dawała świetne przedstawienie ze stosownym prologiem i obrazem.

Prócz tego otrzymaliśmy dziś jeszcze sprawozdanie o obchodzie tej uroczystości z następujących trzech miast powiatowych obwodu czortkowskiego.

W Kopyczyńcach odbyły się uroczyste nabożeństwa w kościołach parafialnych obudwu obrządków z odspiewaniem Te Deum i hymnu ludu, jak również w synagodze izraelickiej, a potem obdzielano w c. k. urzędzie podatkowym inwalidów wojskowych wsparciem pieniężnem z fundacyi hr. Józefa Baworowskiego.

W Mielnicy po odprawieniu uroczystego nabożeństwa uraczyła gmina załogę miejscową hojnie rozmaitemi napojami.

Nakoniec w Husiatynie było w wilię uroczystości nabożeństwo w synagodze izraelickiej połączone z oświetleniem miasta, a nazajutrz uroczyste nabożeństwa w kościołach parafialnych obudwu obrządków z wystawieniem portretu Najjaśn. Pana, a potem składali wójtowie z okolicznych wsi na ręce naczelnika powiatu swoje najszczersze życzenia dla Monarchy i całego panującego domu.

Tarnów, 20. sierpnia. *(Zakład pożyczkowy.)* *Krak. Ztg.* pisze: Zatwierdzone przez wysoki rząd statuta tarnowskiego banku pożyczkowego są dla niego bardzo pomyślne i korzystne; na ich podstawie może ten zakład działać samodzielnie i swobodnie i pod roztropnem, ze znajomością rzeczy połączonem kierownictwem wznieść się szybko do znakomitej wysokości, stając się przeto wielce dobroczynnym nietylko dla ludności miasta i okolicy, ale także dla instytutu ubogich, którego kapitały na to użyte zostały.

Bank pożyczkowy ma prawo przyjmować i używać do obrotu swego celem pomnożenia swoich funduszów obce pieniądze za opłatą 5 proc. Pieniądze mogą być pożyczane na eraryalne i stanowe obligacye długu państwa, jako też na wszelkie ruchomości, i każdemu wolno zastawiać je tak pod swojem własnem, jak i obcem imieniem, i przeto przy zastawieniu obcej rzeczy nie jest bank pożyczkowy odpowiedzialnym właścicielowi zastawu. Każdy zastaw musi być wykupiony lub odnowiony w przeciągu roku i 6 tygodni, inaczej sprzeda go sam bank pożyczkowy przez publiczną licytacyę, i jeśli właściciel zastawu nie zgłosił się w przeciągu trzech lat o nadwyżkę pieniędzy otrzymanych za zastaw po odtrąceniu długu z procentami i kosztami, przypadnie ta nadwyżka na fundusz zakładu. Przyzwolony tarnowskiemu bankowi pożyczkowemu procent wynosi rocznie 12 od sta.

Podług §. 83. statutów poruczony jest zarząd banku pożyczkowego dyrektorowi i trzem urzędnikom, z których jeden ma szacować zastawione rzeczy i utrzymywać spis ich, dwaj drudzy zaś zajmować się będą obliczaniem pieniędzy, kasą i prowadzeniem ksiąg. Ci urzędnicy mają składać kaucyę i mianować ich będzie komisya tarnowskiego instytutu ubogich. Dyrektor ma być również mianowany przez komisyę tarnowskiego instytutu ubogich, a rząd krajowy będzie go zatwierdzać. Zadaniem dyrektora będzie czuwać nad zakładem pożyczkowym i wydawać wszelkie naglące rozporządzenia.

Wiedeń, 24. sierpnia. *(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.)* Wczoraj o godzinie 9tej zrana Ich Moście Cesarz i Król pruski z małym orszakiem udali się na polowanie do c. k. zwierzyńca pod Lainz. O godzinie 12tej w południe zwiedzano arsenał.

Król Jego Mość oddał wszelką należną słuszność temu wielkiemu zakładowi, którego utworzenie zyskało powszechne uznanie. O godzinie 4tej był obiad galowy na 120 osób w wielkiej galeryi zamkowej. — Wszyscy panowie ministrowie i wysocy dygnitarze, jenerałowie i dowódzcy pułków znajdowali się na nim.

Jego Ces. Mość wnosił toasty za pomyślność Króla Jego Mości, Swego wiernego przyjaciela i sprzymierzeńca, Królowej,

królewskiego domu i walecznej armii pruskiej. Król odpowiedział toastem za pomyślność naszego dostojnego Cesarza i jego armii.

Wieczorem obadwaj Monarchowie znajdowali się na przedstawieniu baletu „Hrabina Egmont“ w teatrze opery.

Jej Mość Cesarzowa Karolina Augusta przybyła w najlepszem zdrowiu w poniedziałek o godzinie 5tej minucie 15 po południu do Salcburga i wysiadła w rezydencyi.

Ich ces. Wysokoście Arcyksiążę Franciszek Karol i Arcyksiężna Zofia przybyli dnia 20go b. m. do Ischl.

W *Ostrzyhomiu* Jego Eminencya kardynał primas węgierski Jan Scitowsky w dniu urodzin Jego Ces. Mości po skończeniu uroczystości kościelnych dawał obiad galowy, na którym sędziwy książę kościoła wzniósł następujący toast za pomyślność Najjaśn. Pana:

„Dzisiejsza radośna uroczystość urodzin Jego Ces. Mości naszego Pana i Króla obchodzi każdego obywatela naszej ojczyzny, ponieważ wie, że jest poddanym Monarchy, który ma najlepsze serce i najlepszą wolę, czego jestem świadkiem naocznym. Aby pod takim Monarchą być szczęśliwymi i spokojnymi, oto prosiliśmy dawcę wszystkiego dobrego w świątyni pańskiej, i tu wznosząc puhar prosimy z błaganiem, niech żyje nasz Pan i Król dla uszczęśliwienia swoich poddanych!

Po toaście nastąpiło grzmiące trzykrotne Eljen.

W Peszcie i Budzie obchodzono dn. 20. b. m. święto św. Szczepana w sposób zwykły i z największą uroczystością. O godzinie 7. z rana wielka procesya z relikwią świętego, to jest z prawą ręką św. Szczepana, udała się z kaplicy zamkowej w Budzie do głównego kościoła parafialnego, gdzie po kazaniu celebrujący ksiądz Biskup Lipthay odprawił sumę. Jego Excel. pan Namiestnik z dygnitarzami świeckiemi i kościelnemi, naczelnicy władz magistraty i deputacye mieszczańskie obu miast, senat akademicki i rozmaite inne korporacye wszystko to postępowało za biskupem prowadzącym procesyę. Cechy z chorągwiami zebrały się bardzo licznie. Tłum ludu wynosił przeszło 40.000, bo do godziny wpół do jedenastej na moście wydano 32.000 znaczków. Okręta stojące na kotwicy były ozdobione sztandarami, a na wielu publicznych i prywatnych budynkach powiewały chorągwie narodowe. Po południu była uczta u Jego Excelencyi Namiestnika, na którą byli zaproszeni dygnitarze duchowni i świeccy, tudzież reprezentantami obu miast.

Pierwszy toast wzniósł wśród donośnych okrzyków Eljen Jego Excel. pan Namiestnik w następujących słowach:

Jakkolwiek w rozmaitych dniach i miejscach, Węgry prawie od ośmiuset lat obchodzą tę uroczystość z niezmienną pobożnością, tego roku winniśmy je obchodzić z tem większem nabożeństwem, ponieważ może tylko przyczynie świętego Króla zawdzięczamy, że z wszechmocną łaską Bożą niedostatek przeszłoroczny został usunięty przez obfite zbiory tegoroczne, i pokój jest zapewniony przez świetne zwycięstwa walecznej sprzymierzonej armii.

Szczerym dziękczynieniom za tę łaskę Wszechmocnego towarzyszy radośne przeświadczenie, że Jego c. k. Apostolska Mość nieustannie ma na celu podniesienie i utrwalenie pomyślności naszej ojczyzny.

Z powodu dzisiejszej uroczystości wynurzam z głębi serca te uczucia z życzeniem, które z nami dzielą miliony ludzi: Niech Wszechmocny utrzyma w szczęściu przez długie lata następcę św. Szczepana, — który ozdobiony jego koroną oby jak najprędzej mógł tę uroczystość zaszczycić swoją obecnością, — Jego c. k. Apostolską Mość Franciszka Józefa I. przedmiot czci i przywiązania ludów, naszego najmiłościwszego Pana, Cesarza i Króla!

Anglia.

(Zaburzenia w Belfaście.) Burdy uliczne w Belfaście w Irlandyi ponowiły się z nową zaciekłością w dniu 19go sierpnia. W dzielnicy miejskiej Miffield przyszło już z samego rana do bitki i strzelano do policyantów. Około godziny dziewiątej rannej zaburzenie doszło do najwyższego stopnia. Czterech konstablów i 11 osób cywilnych, między niemi dwoje dzieci, przyniesiono rannych do szpitalu. Około południa zebrali się mieszczanie w kilku miejscach i wysłali deputacye mieszczan z katolików i protestantów do okolic w zaburzeniu będących w celu napominania pospólstwa do pokoju. Po południu wojsko patrolowało po ulicach. W Dunkalk tumult się uspokoił, było jednak i tam kilka ofiar brutalnego fanatyzmu.

Francya.

Paryż, 22. sierpnia. *(Wyjazd króla hiszpańskiego z Paryża. — Różne wiadomości.)* Pobyt króla hiszpańskiego w Francyi nie trwał tak długo jak się spodziewano. Monarcha ten nie udał się wcale z Cesarzem do obozu pod Chalons, lecz powrócił wprost do Hiszpanii na Bajonnę i Pampelunę. Powodem przyspieszonego powrotu miała być depesza królowej Izabelli, w której małżonka swego wezwała, ażeby ze względu na polityczne położenie Hiszpanii powrót swój do kraju przyspieszył i król hiszpański przed wyjazdem swym z Paryża przesłał tancerce pannie Murawiew przepyszną branzoletkę. Z królową Krystyną, matką panującej królowej hiszpańskiej, król Franciszek widział się w Paryżu, dokąd królowa Krystyna przybyła z powodu choroby i śmierci córki swej Księżnej Władysławowej Czartoryskiej. Dnia 22go sierpnia król hiszpański przybył już do Bajonny.

Constitutionel zaprzecza pogłoskom o podróży Cesarza Napoleona do Ostendy.

Jenerał Bazaine nie powróci w styczniu przyszłego roku do Francyi jak w Paryżu mniemano. Według depeszy, którą parowiec pocztowy „Tampico“ przywiózł, jenerał Bazaine dwa lata jeszcze w Mexyku zabawi.

La France podaje wiadomości z Tunis z dnia 14. sierpnia, według których powstanie uważać można jako zupełnie uśmierzone. Cztery sta najznakomitszych mężów z różnych pokoleń arabskich przybyli do obozu beja z żądaniem pokoju. Prosili o nowe zmniejszenie podatków, na które Bej zezwolił, w skutek czego pokolenia się rozeszły. Wypadek ten sprawił najlepsze wrażenie na innych pokoleniach; prosiły one Beja o amnestyę, którą im też udzielił. W skutek tych wypadków bej rozesłał okólnik do reprezentantów mocarstw europejskich, w którym doniósł im o przywróceniu pokoju w swem państwie.

Włochy.

Rzym, 18. sierpnia. *(Różne wiadomości.)* Ojciec święty dawał wczoraj liczne audyencye, popołudniu zaś zrobił wycieczkę do Ariccia, gdzie z balkonu pałacu Chigi zgromadzonym tłumom apostolskie dawał błogosławieństwo. Ubogich miejscowych ojciec św. obdarzył hojną jałmużną.

Memorial diplomatique donosi, że w konsystorzu zapowiedzianym na dzień 19go sierpnia patryarcha wenecki i arcybiskup z Rouen odbiorą kapelusz kardynalski, a monsignor Barilli, nuncyusz apostolski w Madrycie, dostąpi godności kardynalskiej. W allokucyi swej ojciec św. mówić ma o szczęśliwej przyszłości Mexyku pod cesarzem Maxymilianem i zapowiedzieć ma wysłanie nuncyusza apostolskiego do Mexyku.

Klub rewolucyjny demokratyczno unitarski w Liwornie wydał manifest do Korsykanów, w którym ich wzywa, ażeby się od Francyi oderwali i z Włochami złączyli. W tym celu obiecuje im całą armię i formalne zajęcie wojskowe. Widać ztąd do jakiego stopnia szaleństwa doszły marzenia przywódców tak zwanego stronnictwa ruchu.

Niemcy.

Berlin, 22. sierpnia. *(„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ o pobycie Króla Jego Mości pruskiego w Wiedniu.) Nordd. Allg. Ztg.* pisze o pobycie Króla Jego Mości w Wiedniu: Dziennikarstwo europejskie żywo się zajmuje odwiedzinami Króla Jego Mości pruskiego w Wiedniu. Oświadczywszy już dawniej, iż zjazd dwóch wielkich Monarchów niemieckich nie ma żadnego politycznego celu, nie potrzebujemy nawet zaprzeczać kombinacyom, które z różnych stron z zjazdu tego wysnuwać chcą. Uczucie bardzo naturalne sprowadziło Cesarza Jego Mości austryackiego do Karlsbadu dla uściskania ręki Króla pruskiego, w chwili, w której wojska obu Monarchów po pierwszy raz od pięćdziesięciu lat w wspólnem wojennem pobratymstwie z nieprzyjacielem walczyły i świetne zwycięztwa odnosiły; z naturalnego znów uczucia Król pruski widział się spowodowany do oddania odwiedzin tych w Wiedniu.

Szleswik, 19. sierpnia. *(Obchód urodzin Cesarza Jego Mości austryackiego w Szleswiku.)* W mieście tutejszem urodziny Cesarza Jego Mości austryackiego najuroczyściej obchodzone były. W wilię dnia 18. sierpnia był wielki muzykalny capstrzyk, zaś dnia 18go o godzinie 10tej rannej zebrał się korpus oficerów stojących tu wojsk sprzymierzonych, tudzież urzędnicy wojskowi, władze miejskie i nader liczna publiczność na uroczyste nabożeństwo polne według obrządku katolickiego. W parku zamkowym ustawiono ołtarz przyozdobiony sztandarami, kwiatami i różnemi wojskowemi przyborami. Po odbytem nabożeństwie była wielka parada wojskowa. W hotelu hamburskim był wielki obiad galowy. Wieczorem zamek Gottorp oświetlony był lampami różnokolorowemi i ogniem bengalskim. Podoficerowie zaś austryaccy z pułku Martini urządzili bal przyjacielski w sali Lorenza.

(Wydanie jeńców duńskich.) Nordd. Allg. Ztg. pisze, iż krótka zwłoka w wydaniu jeńców duńskich zaraz po zawarciu pokoju dała powód do różnych domysłów, które się mylnemi okazały. Według artykułu 8. warunków zawieszenia broni jeńcy duńscy mieli być puszczeni na wolność za zapewnieniem, iż przed zawarciem pokoju w armii duńskiej służyć nie będą. Według tej umowy pełnomocnicy duńscy przesłali z polecenia rządu swego w dniu 8go b. m. właściwą deklaracyę posłowi pruskiemu w Wiedniu. W skutek takowej deklaracyi rozpoczęło się zaraz wydanie jeńców duńskich.

(Do sprawy więźniów polskich.) Neue Preus. Ztg. donosi: „Wszyscy więźniowie polscy, którzy znajdowali się dotąd w śledztwie w twierdzy Winiarach w Poznaniu, zostali już po części wypuszczeni, a po części oddani przynależnym sądom. Także los kilku pozostałych jeszcze w areszcie wojskowym został już zapewne rozstrzygnięty, gdyż pomocnicy sędziego instrukcyjnego powrócili już do Berlina. Tak więc po wypadkach, które zajmowały kraj w zeszłym roku, pozostała tylko pamięć i mała liczba cudzoziemców, którzy tymczasowo, nim otrzymają fundusze na podróż lub wykażą się co do osobistości swoich, umieszczeni są w osobnym lokalu w prowincyonalnym domu poprawy. Pomiędzy nimi znajduje się kilku dowódzców band, którzy częścią przed Rosyanami, a częścią przed własnymi zniszczonymi przez nich ziomkami uciekli z Polski.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 22. sierpnia. *(Wiadomości z prowincyi.) Dzien. Warsz.* przynosi następujące wiadomości z prowincyi:

S u w a ł k i. Z mocy decyzyi JW. dowodzącego wojskiem w okręgu wojennym Wileńskim, oddany został pod sąd wojenny polowy setnik dońskiego pułku kozaków Nr. 30, Awczyników, za srogie ukaranie mieszkańca powiatu Sejneńskiego, strzelca Milewskiego, który skutkiem tego umarł — jako też za dopuszczenie się nadużyć względem innych osób.

I w a n g o r ó d. Sąd wojenny polowy po rozpoznaniu i osądzeniu sprawy Jana Majchrowskiego. Jana Trześniewskiego i Aleksandra Cerkońskiego, obwinionych i przekonanych o udział czynny w powstaniu, jako też należenie do band żandarmów wieszających, wyrokiem swym w dniu 1. sierpnia r. b. zapadłym, skazał wspomnionych przestępców na pozbawienie praw stanu, i zesłanie do robót ciężkich w jednej z twierdz w Syberyi, każdego na lat 10. Wyrok ten przedstawiony będzie władzy wyższej do konfirmacyi.

Rosya.

(Organizacya rewolucyjna w Łucku.) Kiewjanin, urzędowy dziennik rosyjski, wydawany w Kijowie donosi, co następuje o rezultacie czynności komisyi śledczej zajmującej się w Łucku, w gubernii wołyńskiej, zbadaniem organizacyi rewolucyjnej. Ta organizacya, będąca podstawą powstania, rozpoczęła się w drugiej połowie 1862 roku w tym samym czasie, co w Królestwie Polskiem i innych częściach dawnej Polski; sieć władz rewolucyjnych została ukończona dopiero w kwietniu 1863 r. — Główny komitet miał siedzibę w Żytomierzu. — Głównym ajentem tegoż był niejaki Frankowski. — Tenże objeżdżał ciągle obwody, śledził usposobienie ludności, podburzał do powstania i wyszukiwał osoby najstosowniejsze do objęcia urzędów narodowych. — Głównemu komitetowi rewolucyjnemu podlegały komiteta obwodowe, powiatowe i parafialne. — Zbadanie organizacyi obwodu Łuckiego powiodło się najlepiej. W innych obwodach śledztwo jeszcze nie zostało ukończone. — Szefem wojennym obwodu Łuckiego był właściciel dóbr Przesmycki, szefem cywilnym książę Włodzimierz Czetwertyński. Pierwszy miał za pomocników właścicieli dóbr Grocholskiego, Poniatowskiego, Średzińskiego i Szyrmę, drugi zaś właściciela dóbr Ludwika Młodzianowskiego. Oprócz tego urzędował naddyrektor poczt z trzema pomocnikami i naddyrektor podatkowy z kilkoma pomocnikami i pomocnicami. Termin wybuchu powstania w obwodzie Łuckim był w r. 1863 naznaczony dwukrotnie; pierwszy raz w połowie kwietnia, drugi raz na dzień 10. maja. W obu terminach jednak nie przyszedł do skutku dla braku potrzebnych przygotowań. W czerwcu dano rozkaz wysyłania ochotników dla wspierania oddziałów tworzących się w Galicyi, lecz rozkaz ten nie został dopełniony równie jak późniejsze co do utworzenia korpusu żandarmów, trybunału rewolucyjnego i założenia fabryki prochu.

W lipcu odbyło się w Żytomierzu zgromadzenie szefów wojennych dla narady z komitetem głównym. Obrady odbywały się tylko z jednym członkiem komitetu, i za każdą razą był przypuszczany tylko jeden obwodowy szef wojenny, tak, że obradujący nie znali się z sobą. Poznawano się tylko przez umówione znaki pisemne i hasła. — Wkrótce potem Przesmycki i książę Czetwertyński zamienili nawzajem swoje posady, i pierwszy został szefem cywilnym, drugi wojennym. Książę Czetwertyński jako szef wojenny otrzymał następujące wezwania: 1. ściągać regularniej podatki narodowe; 2. zakładać lazaret dla rannych; 3. zbierać ludzi zdolnych do broni, mundurować ich i uzbrajać; 4. zaprowadzić własne trybunały. Do pomocy pozwolono mu przybrać czterech ludzi. — Wszystko to jednak nie przyszło do skutku z powodu oporu ludności. Tylko 3100 rubli ściągnięto jako podatek narodowy. Z tej sumy posłano 2500 r. organizatorom do Galicyi, a 800 r. głównemu komitetowi w Żytomierzu, 400 r. rozdzielono między jeńców w Łucku. Organizacya trwała do marca 1864 r., poczem rozwiązała się, gdyż najgłówniejsi członkowie zostali uwięzieni. Książę Czetwertyński spalił przed aresztowaniem wszystkie papiery odnoszące się do powstania.

Turcya.

Belgrad, 17. sierpnia. *(Skupczyna serbska do Belgradu zwołana. — Towarzystwo naukowe serbskie.)* Książę Michał serbski ogłosił rozporządzenie, według którego skupczyna nie już w Kragujewac jak dawniej, lecz w Belgradzie zebrać się ma. Prócz tego ogłoszono statut towarzystwa naukowego serbskiego. Towarzystwo to zająć ma miejsce rozwiązanego dawniej stowarzyszenia literatów serbskich, którego członkowie będą zarazem członkami nowego towarzystwa. Statut w 55. paragrafach mówi o celu towarzystwa, o jego członkach i o zakresie jego działania. Towarzystwo jest korporacyą naukową stojącą pod ministeryum oświecenia, zajmować się ma naukami i sztukami pięknemi, o ile takowe Serbii dotyczą. Towarzystwo dzieli się na cztery sekcye: *a)* nauk moralnych, filologii i literatury; *b)* nauk przyrodniczych i matematyki; *c)* nauk historycznych i politycznych; *e)* sztuk pięknych. Zwyczajnemi członkami towarzystwa mogą być tylko poddani serbscy, co wydanemi pismami dali dowody swej zdolności. Prezes towarzystwa mianowany będzie przez księcia panującego. Towarzystwo odbywać będzie peryodycznie ogólne posiedzenia.

Ameryka.

Nowy Jork, 10. sierpnia. *(Z pola walki w północnej Ameryce.)* Inwazya Marylandu znów się skończyła. Wojska unii wzięły Haggerstown, poczem seperatyści za rzekę Potomak się cofnęli. Ścigał ich jenerał Averitt, dognał ich pod Morfieldem i zbił na głowę odebrawszy im 4 armaty i 600 jeńców. Jenerał Seridan objął dowództwo średniej dywizyi wojskowej, to jest departamentów Washington, Susquehanna, Maryland i zachodniej Wirginii. Pod Petersburgiem przyszło pod dniem 5. b. m. do zaciętej walki, w której wojska unii zwycięztwo odniosły. Odparto atak nieprzyjaciela z wielką dla niego stratą. Jenerał Grant odbył podróż inspekcyjną do Washingtonu i po zjechaniu się z jenerałem Szeridanem w Marylandzie, powrócił do głównej swej kwatery przed Petersburgiem.

Zdaje się, iż wyprawa admirała Farragut na miasto Mobile wielkie odniesie skutki. Depesze urzędowe donoszą, że admirał po rozpaczliwej walce z warowniami i flotą nieprzyjacielską wpłynął do portu i zbliża się do miasta z 14 statkami pancernemi i trzema statkami wieżowemi. Pancernik unii „Tecumseh“ zatonął, natomiast zdobyto dwa pancerniki separetystów „Aenessee“ i „Selima“ i wzięto do niewoli nieprzyjacielskiego admirała Buchanan.

Dzienniki Nowojorskie *Times* i *Worol* donoszą, że minister wojny Staunton podał się do dymisyi i że prezydent Lincoln takową przyjął.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Przemyśl, 21. sierpnia. W I. połowie b. m. były na targach w obwodzie tutejszym następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów:

	Miejsce targu:									
	Przemyśl		Jaworów		Mościska		Sądowa W.		Niżankowice	
	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.
	waluty austryackiej									
Mec pszenicy	2	85	2	80	3	.	2	70	2	50
„ żyta	1	81	1	50	1	80	1	50	1	50
„ jęczmienia . . .	1	44	1	25	1	40	1	30	1	30
„ owsa	1	31	1	20	1	45	1	10	1	20
„ hreczki	2	.	1	50	1	40	1	20	.	.
„ kukurudzy . . .	.	.	2	50	.	.	.	.	.	.
„ kartofli	1	35	.	.	1	20	.	.	.	.
Cetnar siana	1	67	.	60	1	80	1	10	.	.
„ wełny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ nasienia koniczu	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	7	.	7	.	8	.	6	.	6	50
„ „ miękkiego	5	.	5		5	.	4	.	4	55
Funt mięsa wołowego	.	16	.	10	.	12	.	11	.	10
Mas okowity	.	50	.	70	.	40	.	48	.	62

Wiedeń, 23. sierpnia. *(Targ na bydło.)* Spęd bydła na wczorajszym targu wynosił 870 wołów z Węgier, 2717 z Galicyi, a 275 z kraju. Z tego zakupili rzeźnicy wiedeńscy 2064 sztuk, rzeźnicy z prowincyi 1363, a osobno sprzedano 15 sztuk, zaś 420 szt. niesprzedanych popędzono dalej. Waga szacunkowa sztuki wynosiła 480 do 650 ℔. Płacono za sztukę 117 zł. 50 c. do 175 zł., a za cetnar 23 zł. 75 c. do 27 zł. w. a.

Kronika.

(Klęska elementarna) Z R o ż n i a t o w a w obwodzie stryjskim, donoszą nam pod dniem 14. b. m., że z powodu kilkudniowych deszczów wezbrały w tamtejszym powiecie wszystkie rzeki i strumyki, jako to Łomnica, Duba, Czeczewa i inne do niezapamiętanej jeszcze wysokości, i zalały wodami swemi Rożniatów, Perehińsko, Dubę, Olchówkę, Ceniawę, Swaryczów, Brosinów, Turyłów, Kotiatycze, Hołyń i Strutyn wyżny. W samym Rożniatowie wdzierała się woda do domów, nawet do pałacu dworskiego, gdzie uszkodziła pomieszkanie naczelnika powiatu, i zrządziła znaczne szkody na polach i gościńcach, a srożąca się przytem dnia 11. b. m. gwałtowna burza uszkodziła dach, kominy wieżę pałacu i obaliła w parku dworskim 100letnią lipę i kilka innych drzew.

(Zaraza bydła w Przemyślu.) Ponieważ w samem mieście Przemyślu zdarzyło się temi dniami kilka wypadków zarazy bydła, zawiesiła przemyska władza obwodowa przeładowywanie bydła na przemyskim dworcu kolei, i transporty bydła muszą teraz iść z Sambora do Mościsk.

(Pogrzeb Borunia.) „Czas“ z 23. b. m. donosi: Wczoraj odbył się w Liszkach pogrzeb Feliksa Borunia z Kaszowa, który utonął w Wiśle pod Czernichowem w d. 15. b. m. wracając z odpustu w Kalwaryi Zebrzydowskiej. Włościanie w wielkiej liczbie zgromadzili się na pogrzeb słynnego pielgrzyma, gdyż Boruń używał między nimi nietylko znaczenia i powagi, ale nawet czci, jako ten co oglądał Ziemię świętą na własne oczy i z Ojcem świętym rozmawiał i jego błogosławieństwo odebrał. Mało kto wiedział w Krakowie o tym pogrzebie; znalazła się jednak w Liszkach garstka pobożnych z miasta dla od-

dania ostatniej posługi nieboszczykowi. Włościanie lisieccy i kaszowcy zamyślają wznieść mu pomnik.

(Album dla Najjaś. Pana.) Kancelarstwo orderu Śgo Szczepana doręczyło dnia 21. b. m., na cześć stuletniej rocznicy założenia tego orderu, Jego c. k. Apostolskiej Mości, jako wielkiemu mistrzowi jego, album, którego exemplarz ma otrzymać każdy członek tego orderu. Ozdobienie jego jest prawdziwie książęce, a oprawa będzie rozmaita podług stopni orderu. Zawiera ono na 136 kartkach oprócz pięknego, na stali rytego popiersia Cesarzowej Maryi Teresy, dedykacyę dla Jego Mości Cesarza, opisanie okoliczności, śród których nastąpiło założenie orderu, text dokumentu założenia, krótką historyę owego czasu, statuta orderu, kolorowane insygnia orderu, i spis imienny dygnitarzów i członków orderu od r. 1764 do 1864. Album to nosi tytuł: „Memoria Insignis Ordinis Scti. Stephani Hung. Regis Apost. secularis. Vi dobonae. Typis status procusa: 1864 " Order Śgo. Szczepana liczy teraz 91 krajowych i 117 zagranicznych członków.

Ostatnia poczta.

Altenburg, 24. sierpnia. W książęcym pałacu rezydencyjnym wszczął się pożar, i przy gwałtownym wietrze zniszczył znaczną część pałacu.

Mnichów, 24. sierpnia. *Baier. Ztg.* pisze: Rząd bawarski niewie nic ani o zamiarze rządu wirtemberskiego co do postawienia się na czele trzeciej grupy państw, ani też o odnoszącym się do tego wniosku u związku.

Kopenhaga, 23. sierpnia. Książę Humbert przybył tu wczoraj i wysiadł w hotelu „Phönix". Przed południem był u niego z wizytą Następca tronu, a o godzinie 2giej przyjmował go Król w Krystyansborgu. — Na wczorajszym Volkstingu groził Bille wniesieniem wotum nieufności dla gabinetu, ale minister finansów oświadczył, że nieuważa rady państwa za reprezentanta teraźniejszej opinii ludu, i że w razie przyjęcia wotum nieufności będzie doradzał rozwiązanie izby.

Berna, 24. sierpnia. Spokój w Genewie nie został już więcej zakłócony. Wytoczono surowe śledztwo i komisarze związkowi otrzymali upoważnienie sprowadzić jeszcze więcej wojska.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 25. sierpnia.

Hotel George: PP. Rakowski Antoni, c. r. podporucznik, z Żytomirza.— Jordan Teofil, z Nowegosioła.

Hotel europejski: Dobrowolski Piotr, z Besarabii. — Abass Wiktor, c. r. podporucz., z Petersburga

Hotel Langa: Hr. Kiński Eugen., z Koszyc. — Holban Jerzy, z Botoszan.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 25. sierpnia.

PP.: Hr. Romer Stanisław, do Borowa. — Hr. Drohojewski Kazimierz, do Balic. — Rodakowski Wacław, do Kończak. — Panko Michał, do Bukaresztu.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 25. sierpnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	325 57	+ 12 3	83 9	zachodni	sł.	deszcz
2. god. po poł.	325 61	+ 14 7	59 6	„	„	pochmurno
10. god. wiecz.	327 66	+ 12 9	76.2	„	„	„

Ilość deszczu 3.‴31.

Kurs lwowski.

Dnia 25 sierpnia		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	35	5	41
Dukat cesarski	„ „	5	38	5	43
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	23	9	39
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	77	1	80
„ papierowy rosyjski	„ „	1	51	1	53
Talar pruski	„ „	1	70	1	71
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	74	93	75	63
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	78	44	79	24
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	74	65	75	33
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	79	45	80	15
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	254	17	256	83

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 25. sierpnia.	złr.	kr.
5% Metaliki	71	80
5% pożyczka narodowa	79	60
Losy z 1860 roku	94	70
Akcye banku wiedeńskiego	778	—
„ „ kredytowego	188	49
Londyn, 10 funtów szterlingów	113	95
Srebro	113	35
Dukat pojedyńczy	5	44

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 23. sierpnia.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	67.70	67.80
„ „ bez kuponów zwrotny po 5%	97.75	97.90
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	80 —	80.20
od kwiet. do paźd. po 5%	80.10	80.30
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	72 10	72.30
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	72.10	72 30
dtto. po 4½%	63.90	64.10
dtto. „ 4%	56.50	57.—
dtto. „ 3%	42.50	43.—
dtto. „ 2½%	35.50	37.—
dtto. „ 1%	14 20	14.40
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	157.—	157.50
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	153 —	153 50
Przez. do wyl. z r. 1854	89.—	89 50
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500zł.	95.45	95.55
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	97 25	97.50
Renty Como po 42 lir. aust.	17.50	18.
Wylos. obl. dawn. długu panst. po 5%	67 —	68 —
„ „ 4½%	63.—	63.50
„ „ 4%	56.50	57. —
„ „ 3½%	49.50	50.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	—.—
„ 2½%	56.—	58.
„ 2¼%	49.—	51.—
„ 2%	44.—	46.—
„ 1¾%	39.—	40.—
dtto. z procent. za granicą „ 5%	71.50	72.—
„ 4½%	67.25	67.75
„ 4%	60.—	60.50
B. Krajów koronnych.		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł. Niższej Austryi	88.50	89.—
Wyż. Aust. i Salcb.	88.—	89.—
Czech	93.—	94.—
Morawii	93.—	94.—
Szląska	89.—	90.—
Styryi	89.—	89.50
Tyrolu	—.—	—.—
Kar., Krainy i Wyb.	87.—	88.50
Węgier	74.75	75.10
Obl. ind. po 5proc. za 100 zł. Banatu Tem.	73.—	73.75
Kroacyi i Sławonii	75 25	75 75
Galicyi	74 40	74.90
Siedmiogrodu	72.	72.90
Bukowina	72.25	72.75
Z klauzulą wylos. w r. 1867	71 75	72.25
Lomb. wen. poż. z r. 1859	96.—	97.—
Dług Tyrolu po 5%	—.—	—.—
„ 4%	57.—	57.50
„ 3½%	—.—	—.—
Dług Salcburga „ 3%	57.—	57.50
„ 2½%	—.—	—.—
Dług Krainy „ 2%	28.25	28.75
„ 1¾%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	26.50	27.50
„ 2½% „ 100 „	22.50	23.—
„ 2¼% „ 100 „	20.—	20.50
„ 2% „ 100 „	18.—	18 50
„ 1¾% „ 100 „	15.75	16.25

3. Akcye.

(Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	780.—	781.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	191 20	191.40
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	625.—	627.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1891 —	1893.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	198 50	198 75
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	136.50	137.—
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	121.50	121.75
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	246 —	248 —
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	255 25	256 75
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	— —	—.—
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	—.—	—.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	710.—	715.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł m. k.	238.—	240.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	195.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	138.—	140.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	455.—	456.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	239.—	241.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	370.—	375.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	430.—	450.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	283.—	285.—
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	157 —	158.50

4. Listy zastawne.

(za 100 zł.)

	pien.	towar.
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	—.—	—.—
10let. „ 1857 po 5%	102.25	102.50
przeznaczone do los. po 5%	93.25	93.50
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	88 75	89 —
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	75.—	75.50

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.—	97 25
detto detto w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	88.—	89.—
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	83.—	83.50
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	114.—	114 50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	113 50	114.—
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	94 50	94.75
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	89.50	90.—
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	80.50	81.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	97.—	97.50
Lloyda za 100 zł.	91.—	92.—
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	92.50	93.—
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	—.—	—.—
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	97 —	97.50

6. Losy.

(za sztukę.)

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	128.75	129 —
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	85.75	86 25
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	105.50	106.50
„ „ po 50 zł. m. k.	48.—	49.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	25.25	25.70
Esterhazego po 40 zł. m. k.	98.	99.—
Salma „ 40 „ „	30.75	31.25
Palliego „ 40 „ „	28.50	29.—
Clarego „ 40 „ „	25.75	26.25
St. Genois „ 40 „ „	26.—	26.50
Windischgrätza 20 zł „	18.50	19.—
Waldsteina 20 „	17.—	17.50
Keglevicha 10 „	13 —	13.50

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	96.20	96 30
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	96 20	96 20
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	96.30	96 30
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	85 40	85.50
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	114.—	114.20
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 lir. wł.	45.—	45 10
Marsylia za 100 fr.	—.—	—
Paryż za 100 fr.	45.20	45.30
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a	—.—	—.—
Wenecya za 100zł. w. a	—.—	—.—

(31 dni po ukazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	5.44	5.46
dtto. pełnej wagi	5.44	5 46
Korona	15.80	15 85
20frankówka	9.18	9.20
Rosyjski imperyał	9 39	9.40
Talar związkowy	1.69½	1.70
Srebro	113.35	113.65

Kurs korony w c. k. kasach 15zł. 50c

Odpowiedzialny Redaktor Adolf Rudyński.

Z c. k. galic. drukarni rządowej.